

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา ความเจริญก้าวหน้าในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย หรือ วิชาการที่ก้าวหน้าในแขนงต่างๆ ได้เข้ามามีบทบาทเป็นอย่างมาก ภาษาอังกฤษนับเป็นภาษาต่างประเทศที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการนำวิทยาการใหม่ๆ ดังกล่าวมาสู่สังคมไทย ทั้งนี้เพราะวิทยาการที่ทันสมัยต่างๆ เหล่านี้ ส่วนมากจะเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ ดังนั้นการจะรับเอาความเจริญด้านต่างๆ มาพัฒนาประเทศได้ คนในประเทศก็จำเป็นต้องมีความรู้ในภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ จึงนับว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก ดังเช่น พัทน์ น้อยแสงศรี (2525 : 215) ได้กล่าวไว้ว่า

ในบรรดาภาษาต่างประเทศที่ใช้อยู่ในประเทศไทย ภาษาที่ได้รับความนิยมสูงสุด คือภาษาอังกฤษ เราจะเห็นได้ว่าการใช้ภาษาอังกฤษเขียนประกอบตามป้ายโฆษณา หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ชื่อเครื่องใช้ต่างๆ ยิ่งไปกว่านั้นความรู้ที่เกี่ยวกับวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ก็เผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ เพราะในบรรดาภาษาต่างๆ ภาษาอังกฤษได้เป็นที่ยอมรับกันว่าเป็นภาษาสากลของโลก

การติดต่อกับชาวต่างประเทศนั้น จะอาศัยแต่ทักษะการฟัง-พูดเท่านั้น ย่อมไม่เพียงพอ เพราะในการติดต่อไม่ว่าจะเป็นธุรกิจ หรือวิชาการ จำเป็นต้องเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร และในการทาสัญญาต่างๆ ก็จำเป็นต้องอ่านข้อความในสัญญาให้เข้าใจเป็นอย่างดีก่อนที่จะลงชื่อในสัญญานั้น มิฉะนั้นอาจจะทำให้เกิดความเสียหายในภายหลังได้และในการที่คนเราจะได้รับความเชื่อถือยกย่องจากคนอื่น ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ คนนั้นต้องเป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ ดังนั้นทักษะการอ่านจึง เป็นทักษะที่จำเป็นและสำคัญเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน แต่เนื่องจาก

ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่ซับซ้อนและต้องอาศัยการฝึกฝนเป็นอย่างดี เพราะการอ่านไม่ใช่การอ่านตัวอักษรออกเท่านั้น แต่อ่านแล้วต้องมีความเข้าใจด้วย ดังกล่าวของ เดวิด อี เอสคีย์ (David E. Eskey, 1975 : 210-211) ที่กล่าวถึงการอ่านว่า การอ่านเป็นกระบวนการคิด และเข้าใจสิ่งที่อ่าน ถ้าหากอ่านแล้วไม่เข้าใจก็ไม่ได้ชื่อว่าเป็นการอ่าน จี แอร์โรสมิธ (G. Arrowsmith, 1972 : 84) ก็กล่าวถึงการอ่านไว้เช่นกันว่า การอ่าน คือความคิด ความรู้สึก หรือสภาพทางจิตที่เกิดขึ้นในสมองด้วยความเข้าใจข้อความที่เขียนหรือตีพิมพ์ขึ้นมา ความเข้าใจในการอ่านที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อความคิด ความรู้สึกของผู้อ่านตรงกับความรู้สึกของผู้เขียน นอกจากนั้น ชาร์ลส์ ซี วอลคัท และคณะ (Charles C. Walcutt, et al., 1974: 18-26) ยังกล่าวถึงการอ่านว่าจะต้องประกอบไปด้วยความหมาย 3 ประการรวมกัน จะขาดความหมายใดความหมายหนึ่งเสียไม่ได้ กล่าวคือ การอ่านหมายถึง การถ่ายทอดตัวอักษรเป็นเสียง การเข้าใจความหมายของภาษาที่เป็นตัวอักษร และการใช้ความคิดเพื่อหาความเข้าใจกับความคิดของผู้เขียน

ทักษะการอ่านนั้นจำเป็นต้องได้รับการฝึกฝนจากการเรียนในห้องเรียน จากครูผู้สอน จนชำนาญก่อน แล้วจึงไปฝึกเพิ่มเติมเองนอกห้องเรียน ซึ่งต่างจากการฝึกทักษะการฟัง-พูด ซึ่งสามารถฝึกได้เองจากเทปฝึก หรือจากการพูดคุยกับชาวต่างประเทศอยู่เป็นประจำ ดังเช่น เอลิเนอร์ วอล โทนิส (Eleanor Wall Thonis, 1970 : 1-2) ได้กล่าวไว้ว่า

เด็กที่มีความสามารถในการใช้ภาษาจนถึงขั้นฟัง-พูดได้แล้ว เด็กเหล่านั้นอาจจะเพิ่มพูนความรู้ ความคิด และคำศัพท์ของเขาได้จากแหล่งต่างๆรอบตัวเขาซึ่งอยู่นอกห้องเรียน แต่ในด้านทักษะการอ่านนั้น เขาจะต้องพึ่งพาครูของเขาเกือบทั้งหมด โรงเรียนจึงเป็นแหล่งการศึกษาเพียงแหล่งเดียวเท่านั้น ที่จะทำวิธีการและเนื้อหา ในอันที่จะทำให้เขาบรรลุความสำเร็จในการอ่านออกเขียนได้ ดังนั้นครูจึงเป็นผู้ถือกุญแจสำคัญในการนำไปสู่วิธีการถอดรหัสข้อความ หรือตัวหนังสือที่เขียน หรือพิมพ์นั้น

เมื่อได้ฝึกฝนทักษะการอ่านจนเกิดความชำนาญแล้ว ทักษะการอ่านก็จะติดตัวผู้เรียนต่อไปถึงแม้จะไม่ได้เรียนจากห้องเรียนแล้ว ทักษะการอ่านจึงนับว่าเป็นทักษะที่ติดทนกับผู้เรียนได้นานที่สุด เอ็ดเวิร์ด เดวิด แอลเลน และ รีเบคก้า เอ็ม วาเลทท์ (Edward David

Allen and Rebecca M. Valette, 1979 : 249) ได้กล่าวถึงการเรียนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศไว้ว่า การอ่านเป็นทักษะที่ผู้เรียนมีโอกาสใช้ได้ต่อไป ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาไปแล้วก็ตาม และทักษะการอ่านยังเป็นทักษะที่คงอยู่กับผู้เรียนได้นานที่สุด ส่วนทักษะอื่นๆ เช่น ทักษะการฟัง การพูด และการเขียนนั้น เมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาไปแล้ว และไม่มีโอกาสได้ใช้ ก็จะลืมไปในที่สุด

ในเมื่อทักษะการอ่านเป็นทักษะที่สำคัญและมีประโยชน์สำหรับผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก จึงได้มีนักวิชาการ นักการศึกษา และผู้ที่สนใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ทักษะการศึกษาค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับทักษะการอ่านกันเป็นอย่างมาก เช่น

กัญดา ธรรมมงคล (1977 : 201-203) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาด้านการอ่านของนักศึกษาในต่างประเทศ พบว่า นักศึกษาไทยมีปัญหาการอ่าน จากผลสอบของนักศึกษาไทย และนักศึกษาต่างประเทศ ณ มหาวิทยาลัย อินเดียน่า และพบว่านักศึกษาไทยเก่งกว่านักศึกษาชาติอื่นมากในด้านโครงสร้าง และไวยากรณ์ แต่ด้อยกว่ามากในการอ่านเพื่อจับใจความ

ชนิษฐา ราชพิบูลย์ (2521 : 63-34) ศึกษาความสามารถในการอ่านขั้นตีความของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูง วิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 45 คน พบว่าในด้านทักษะการอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ทักษะการอ่านเรียงโดยลำดับเหตุการณ์ และทักษะการอ่านเพื่อสรุปความ ผลปรากฏว่า การอ่านทุกทักษะของนักศึกษายังอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข เพราะแม้แต่นักศึกษาที่มีความสามารถในการอ่านที่อยู่ในระดับสูงสุดของห้องก็ยังคงอยู่ในระดับที่ต้องสอน ต้องอาศัยความช่วยเหลือจากผู้สอน

แวนดา ชัยวิวัฒน์พงศ์ (2521 : 87-92) ได้ทำการวิจัยโดยสร้างแบบสอบวัดสมรรถนะทางการอ่านภาษาอังกฤษ แล้วนำไปทดสอบกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3, 4 และ 5 ในโรงเรียนรัฐบาล เขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 628 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีสมรรถนะทางการอ่านภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำ สมรรถนะทางการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และ 4 ไม่ต่างกัน ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กับ 5 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 กับ 5 มีสมรรถนะทางการอ่านภาษาอังกฤษแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ นักเรียนที่เรียนระดับชั้นสูงกว่าจะมีสมรรถนะมากกว่า

สุปรียา มาลาภาณุจณ์ (2523 : 25-28) ทำการวิจัยเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างใช้วิจารณ์ก่อน และหลังการใช้แบบฝึกอย่างมีวิจารณ์ ในระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง วิทยาลัยครุนครศรีธรรมราช ตัวอย่างประชากรจำนวน 50 คน ผลการวิจัยพบว่า หลังการฝึกแล้ว นักศึกษามีความสามารถในการอ่านต่างจากก่อนการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในทางที่ดีขึ้น

อังคณา วงศ์สนธิ (2524 : 65-67) ได้ศึกษาความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษระดับท้ายโอน สื่อสาร และวิเคราะห์วิจารณ์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขตจังหวัดนนทบุรี จำนวน 356 คน จาก 9 โรงเรียน ในเขตจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเมื่อพิจารณารวมทั้ง 3 ระดับ และเมื่อพิจารณาในแต่ละระดับไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดให้ คือร้อยละ 70 รวมทั้งความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียน แต่ละโรงเรียน เมื่อพิจารณารวมทั้ง 3 ด้าน ไม่ถึงเกณฑ์ร้อยละ 70 เช่นเดียวกัน

ฉัตรสุดา ดวงพลอย (2526 : 10) ได้กล่าวถึงการเรียนการสอนอ่านภาษาต่างประเทศแก่นักเรียนไทยว่า เวลาส่วนใหญ่ถูกใช้ไปในการทบทวนแบบฝึกหัดต่างๆ เพื่อทดสอบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน และในขณะที่ทบทวนแบบฝึกหัดมากมายนั้น ทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจผิดคิดว่า การอ่านคือ การที่จะต้องอ่านทุกคำ เพื่อที่จะสามารถตอบคำถามท้ายบทได้อย่างถูกต้อง เพราะฉะนั้นขอบเขตของการอ่านในลักษณะนี้ จึงเป็นไปอย่างเชื่องช้า และไม่มีประสิทธิภาพ เด็กนักเรียนไทยจึงขาดการฝึกทักษะด้านการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษ เพื่อสื่อความที่ถูกต้อง

ประภาศรี ตั้งบรรเจิดสุข (2526 : 60-62) ได้ทำการสำรวจความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษขั้นต้น 5 ด้าน คือ การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การรู้จักเหตุและผล การสรุปความ และการคาดการณ์ล่วงหน้า ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โปรแกรมภาษาอังกฤษในจังหวัดชัยนาท จำนวน 385 คน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการอ่านขั้นต้นอยู่ในระดับไม่น่าพอใจ ความสามารถของนักเรียนส่วนมากไม่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเทียบกับเกณฑ์การให้ระดับผลการเรียนของกระทรวงศึกษาธิการ และนักเรียนมีปัญหาในการอ่านขั้นต้นความทั้ง 5 ด้านเรียงลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้คือ การ

เรียงลำดับเหตุการณ์ การคาดการณ์ล่วงหน้า การรู้จักเหตุและผล การสรุปความ การจับใจความสำคัญ

วิภา สังข์ทองจีน (2530 : 82-88) ได้ทำการศึกษาระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตัวอย่างประชากร คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,440 คน และจากผลการวิจัยพบว่า ระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ยังไม่ถึงระดับการถ่ายโอนการสื่อสาร และการวิเคราะห์วิจารณ์ และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับเดียวกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คืออยู่ในระดับที่ 2 คือระดับความรู้

สุมณฑา วิรุฬษาน (2531 : 82-83) ได้ทำการศึกษาระดับความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 1,440 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายทั้ง 3 ระดับชั้น ยังไม่มีความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษ ในระดับการถ่ายโอน การสื่อสาร และการวิเคราะห์วิจารณ์

จากการพิจารณางานวิจัยที่เกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษ พบว่า เด็กไทยส่วนมากยังมีระดับความสามารถในด้านการอ่านภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ที่ไม่น่าพอใจ และการศึกษาส่วนมากยังขาดความสามารถในทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจอยู่นั้น อาจจะเป็นเพราะยังขาดวิธีการ หรือเทคนิคที่เหมาะสม ในอันที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านเพื่อความเข้าใจเพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันก็ได้มีนักศึกษา และผู้ที่สนใจในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการอ่าน ได้ทดลองใช้เทคนิคและวิธีการสอนแบบต่างๆ เพื่อจะหาว่าวิธีการสอนแบบใดจะเป็นวิธีการที่ดีที่สุด และเหมาะสมที่สุด และในบรรดาวิธีการสอนแบบต่าง ๆ นั้น วิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง ก็นับว่าเป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี

แทร์รี่ ดี จอห์นสัน (Terry D. Johnson, 1973 : 136-143) ได้กล่าวถึงเทคนิคที่ครูใช้กันมากที่สุดวิธีหนึ่ง ในการช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่าน คือ การกระตุ้นหรือทำให้ผู้อ่านต้องกระทำกิจกรรมบางอย่างหลังการอ่าน โดยหวังว่ากิจกรรมนั้นๆ จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจดีขึ้น หรือมีความสนุกเพิ่มขึ้น กิจกรรมหลังการอ่านนี้แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ กิจกรรมที่มาจากนักเรียนและมาจากครูและคำถามก็เป็นกิจกรรมหลังการอ่านของครู คำถามที่ดีจะกระตุ้นให้นักเรียนคิดถึงสิ่งที่ได้อ่าน และอาจส่งผลการพัฒนาความเข้าใจที่ลึกซึ้งขึ้น ถ้าไม่มีคำถามนักเรียนอาจจะขาดความเข้าใจที่ลึกซึ้งนี้ได้

แมรี ฟินอคเชียโร (Mary Finocchiaro, 1974 : 80-81) เสนอวิธีการพัฒนาทักษะในการอ่านของนักเรียนว่ามีอยู่หลายวิธี และวิธีการหนึ่งที่ใช้ได้ผลดี ในการทำให้มั่นใจว่ามีความเข้าใจในการอ่านอย่างแท้จริง คือ วิธีการตั้งคำถาม โดยที่คำถามแบ่งออกเป็น

1. คำถามชนิดตอบรับ และปฏิเสธ
2. คำถามชนิดมีคำตอบคำถามนำ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ
  - ขั้นแรกให้ถามโดยใช้ "who" และ "what"
  - ขั้นต่อมาให้ถามโดยใช้ "why" หรือคำถามประเภทให้นักเรียน แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เช่น

"What do you think...?" หรือ "How do you think...?"

โรส แคทซ์ ออร์ทิซ (Rose Katz Ortiz, 1977 : 109-114) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้คำถามในการอ่านว่ามี 2 ประการ คือ

1. คำถามที่ช่วยในการอ่าน ทำให้ผู้อ่านมีความมั่นใจในสิ่งที่อ่าน
  2. คำถามที่ช่วยในการอ่าน ช่วยอธิบายสิ่งที่อ่านให้ชัดเจนขึ้น
- หน้าที่ทั้ง 2 ประการของคำถามนี้ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยทำให้เกิดความเข้าใจในการอ่าน

ดีน เค เดตัน (Deane K. Dayton, 1977 : 125-132) กล่าวถึงทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำถามประกอบ ซึ่งเป็นทฤษฎีที่ได้รับการพัฒนาโดย อี แซด โรธคอปฟ์และคณะ (E.Z. Rothkopf, et al.) ซึ่งเสนอให้ใช้คำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพราะเป็นวิธีที่จะเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไขพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และเพิ่มการเรียนรู้ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. การเรียนรู้โดยเจตนา (Intentional Learning) คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการที่ผู้เรียนจะสนใจเฉพาะคำตอบสำหรับคำถามนั้น

2. การเรียนรู้เนื้อหาในสิ่งที่เรียน (Incidental Learning) คือ การเรียนรู้ที่เกิดจากการที่ผู้เรียนสนใจในเนื้อหาอื่น ๆ ที่ไม่ตรงกับคำถาม

โรดคอปป์ เชื่อว่าถ้าคำถามมาได้อย่างเหมาะสมในสิ่งที่อ่าน จะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้จนถึงระดับที่ว่า การเรียนรู้เนื้อหาในสิ่งที่เรียน และการเรียนรู้โดยเจตนา สามารถเพิ่มขึ้นกว่าการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ใช้คำถาม

เจมส์ วอร์ด (James Ward, 1980 : 2) ได้เสนอวิธีที่ครูสามารถนำมาใช้ในการสอนภาษา คือ ให้ครูเขียนคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในกระดานดำ เพื่อให้ให้นักเรียนหาคำตอบ แทนที่จะมุ่งความสนใจไปที่ศัพท์ หรือโครงสร้าง และวิธีนี้ยังเป็นการช่วยให้นักเรียนอ่านข้อความได้เร็วขึ้น นอกจากนี้ การที่นักเรียนมุ่งความสนใจไปที่การหาคำตอบของคำถาม ยังเป็นการช่วยแก้ไข หรือลดวิธีการอ่านของนักเรียน แบบแปล หรืออ่านเป็นคำ

เจมส์ อาร์ คิง และคณะ (James R. King, et al., 1984 : 213-214) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการให้ผู้เรียนอ่านเรื่องและตั้งคำถามเอง และพบว่า การให้ผู้เรียนอ่านเรื่องและตั้งคำถามเอง ช่วยให้ผู้เรียนได้คะแนนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้ใช้วิธีตั้งคำถามในการทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบ และแบบให้เล่าปากเปล่า

นอกจากการเรียนรู้โดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเองแล้ว ก็ยังมีวิธีการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษอีกวิธีหนึ่ง คือ การย่อเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีเช่นกัน และได้มีผู้สนใจทางการศึกษา ค้นคว้า และวิจัยเกี่ยวกับวิธีการย่อเรื่อง หรือสรุปเรื่องที่อ่านเอาไว้ดังนี้

เดวิด พี แฮร์ริส (David P. Harris, 1969 : 58) กล่าวถึงองค์ประกอบที่จำเป็นในการอ่านประการหนึ่งก็คือ ความสามารถในการคิด ได้แก่ ความสามารถในการระบุจุดประสงค์ของผู้เรียน และความคิดสำคัญของข้อความที่อ่านได้ สามารถเข้าใจความคิย่อยๆ ซึ่งช่วยสนับสนุนความคิดสำคัญ สามารถสรุป และให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้

แฟรงค์ ดับเบิลยู เมดเลย์ (Frank W. Medley, 1977 : 30) มีความเห็นว่าการอ่านเป็นกระบวนการทางสติปัญญา เมื่อผู้อ่านพบสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาเขียน ก็จะใช้วิธีการต่างๆ เพื่อที่จะจดจำคำ กลุ่มคำ และรู้ความหมายของคำ หรือกลุ่มคำนั้นๆ โดยอาศัยกระบวนการต่างๆ เช่น การสรุปความ หรือการตีความ จนกระทั่งสามารถได้ความหมายของสิ่งที่อ่านนั้น

เอ แอล บราวน์ และ เจ เดย์ (A.L. Brown and J. Day, 1980) ได้ทำการวิจัยกับนักเรียนเกรด 5 เกรด 7 เกรด 11 และนักศึกษานิววิทยาลัย ในสหรัฐอเมริกา โดยให้นักเรียน และนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร อ่านเรื่องที่พิมพ์ยาวประมาณ 7 ย่อหน้า โดยที่เนื้อหาส่วนใหญ่เป็นข้อความที่เย็นเยื่อ ฟุ่มเฟือย แต่มีเนื้อหาที่สำคัญเพียง เล็กน้อยเท่านั้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนและนักศึกษาส่วนใหญ่ ยกเว้นนักเรียนเกรด 7 สามารถจดจำใจความสำคัญได้ถึง ร้อยละ 80 ทั้งนี้ไม่รวมถึงคุณภาพของการย่อเรื่องของกลุ่มตัวอย่างประชากรในแต่ละระดับชั้น แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยก็ได้สรุปว่าการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่านมาแล้วนั้น ก็เป็นทักษะที่ต้องได้รับการฝึกฝนด้วย

เจมส์ อาร์ คิง และคณะ (James R. King, et al., 1984 : 213-214) ได้ทำการวิจัยพบว่า วิธีการย่อเรื่องที่อ่านเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพอย่างมาก ในการช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ ในการอ่านเพื่อความเข้าใจ สูงกว่า กลุ่มที่ไม่ได้เรียนโดยวิธีย่อเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการทดสอบแบบให้เล่าปากเปล่า หรือแบบทดสอบแบบปรนัยเลือกตอบโดยเฉพาะในการทดสอบแบบให้เขียนตอบ

จากผลการวิจัยต่างๆ จะเห็นได้ว่า วิธีการสอนโดยการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่านเอง นั้น ช่วยให้ผู้เรียนสามารถจดจำเรื่องที่อ่านได้ดี และยังทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของผู้เรียนสูงขึ้นด้วย

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิธีการสอนทั้ง 2 วิธี คือ การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง และการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่านเองนั้น ผู้วิจัยเห็นว่า ต่างก็เป็นวิธีการสอนที่ดีในอันที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านมากยิ่งขึ้น แต่จะสังเกตได้ว่า งานวิจัยในประเทศไทย ที่เกี่ยวกับการให้นักเรียนเป็นผู้ตั้งคำถามเองระหว่างการอ่าน และการย่อเรื่องเองนั้น ยังไม่มีผู้ทำการวิจัยเอาไว้เลย ดังนั้น ผู้วิจัย ซึ่งเห็นด้วยกับวิธีการสอนทั้ง 2 วิธี จึงมีความ

สนใจในการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้วิธีการสอนดังกล่าวทั้ง 2 วิธี คือ การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเองและการย่อเรื่องที่อ่าน เพื่อดูว่า วิธีการสอนแบบใด ที่จะ ทำให้ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษา มีความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้มากกว่ากัน

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่เรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง และโดยการย่อเรื่องที่อ่าน

สมมติฐานในการวิจัย

จากผลการวิจัยร่วมของ เจมส์ อาร์ คิง เซอร์เลย์ บิกกส์ และ แซลลี่ ลิปสกี (James R. King, Shirley Biggs and Sally Lipsky, 1984 :205-218) ที่ทำ การทดลองสอนนักศึกษาที่เรียนวิชาพัฒนาการอ่าน ชั้นปีที่ 1 และ 2 ในมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา โดยแบ่งนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มหนึ่งเรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่อง ที่อ่านเอง อีกกลุ่มหนึ่งเรียนโดยการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่านเองและกลุ่มสุดท้ายให้เป็นกลุ่ม ควบคุม ผลการวิจัยปรากฏว่า นักศึกษาที่เรียนโดยการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่านเอง มีสัมฤทธิ์ผล ในการอ่านเพื่อความเข้าใจสูงกว่ากลุ่มที่เรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง และกลุ่ม ควบคุม ไม่ว่าจะ เป็นการทดสอบแบบความจำ แบบเขียนตอบ และแบบให้เล่าเรื่อง จึงเป็นที่ นำเชื่อถือได้ว่า การสอนอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษ โดยการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่าน เองน่าจะเป็นวิธีที่จะทำให้ผู้เรียนมีสัมฤทธิ์ผลในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงกว่า ผู้เรียนที่เรียนด้วยวิธีอื่นๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึง ได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยครั้งนี้ว่า ผลสัมฤทธิ์ในการ อ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยการย่อเรื่องจากเรื่องที่อ่านสูงกว่า กลุ่มที่เรียนโดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคปลาย ปีการศึกษา 2532 ของโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

2. การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ไม่ได้ควบคุมองค์ประกอบบางประการที่อาจมีอิทธิพล ต่อ สัมฤทธิผลในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียน ได้แก่ เพศ ภูมิหลัง ในการ เรียนภาษาอังกฤษ และสิ่งแวดล้อม

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ในการอ่าน หมายถึง คะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบสอบวัดสัมฤทธิผล ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง

การเรียนรู้โดยการตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านเอง หมายถึง การให้นักเรียนอ่านเรื่อง ที่กำหนดให้ และให้นักเรียนแต่ละคนตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านโดยลำพัง โดยที่ผู้วิจัยได้สอนวิธี การตั้งคำถามจากเรื่องที่อ่านให้แก่ นักเรียน ทั้งคำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญ และรายละเอียด สำคัญ จากนั้นให้นักเรียนจับกลุ่มช่วยกันเลือกคำถามที่ดีที่สุดของกลุ่ม และออกมารายงานคำถาม ของกลุ่มตน ให้นักเรียนที่เหลือเป็นผู้ตอบคำถามและวิจารณ์คำถามของแต่ละกลุ่มว่าคำถามข้อใด เป็นคำถามที่ถูกต้องทั้ง ไวยากรณ์และมีรายละเอียดของ เรื่องครบถ้วน

การเรียนรู้โดยการย่อเรื่องที่อ่าน หมายถึง การให้นักเรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้และ ให้นักเรียนแต่ละคนย่อเรื่องที่อ่านโดยลำพัง โดยที่ผู้วิจัยได้สอนกฎห้าข้อในการย่อเรื่อง ของ เจ ดี เดย์ (J.D. Day, 1980) คือ

1. มองข้ามข้อความที่ไม่สำคัญ หรือซ้ำ
2. รวมกลุ่มคำที่เป็นพวกเดียวกันภายใต้หัวข้อ
3. ดึงประโยคใจความสำคัญออกมา หรือถ้าไม่มีประโยคใจความสำคัญ ก็ให้เขียนเอง
4. เขียนประโยคใจความสำคัญ ประมาณ 3-5 ประโยค โดยใช้รูปย่อ
5. เขียนรายละเอียดที่สำคัญอื่นๆด้วย

จากนั้นให้นักเรียนจับกลุ่มช่วยกันเรียบเรียงเรื่องย่อ และขีดเกลภาษาของเพื่อนภายในกลุ่ม และออกมารายงานเรื่องย่อของกลุ่มตน นักเรียนที่เหลือช่วยกันวิจารณ์เรื่องย่อว่ากลุ่มใด ใช้ภาษาได้ดี กระชับ และมีใจความสำคัญครบถ้วน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในการวิจัย

1. เป็นแนวทางแก่ผู้บริหารในการปรับปรุงเนื้อหา หลักสูตร และ เลือกแบบเรียน ให้เหมาะสมกับวิธีการสอนอ่านภาษาอังกฤษ
2. เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ ในการปรับปรุงวิธีการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกี่ยวกับทักษะการอ่าน
3. เป็นแนวทางแก่ผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้า วิจัย เกี่ยวกับทักษะการอ่านให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

คุนยวิทยทรพยากร
จุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย